

ՔՕՀԵԼ

ՈՒՐԻՏԻՆԻ ՏԵՎՈՐԻՆ

ԸՏԵՏ 2

1855

16 ՅՈՒՆԻՍ

ԷՐԳԵՆ ՈՒ ԹԻՐՊԻՆԻՆ ԸՍԵՍԸ

ԻՆՍՏԵՆՇ Ֆէյլ Քաստինտէն կէրի ալմագ վէ նաե Քատելի պիր զաթ իթմէք իշին Քիքրինի գան տրոնաղա վէ րատէթինի մէյլ էթտիրմէյէ՝ էվվէլ զէման ալիմէրի պիր գաշ թարիդ պուլմուշար ըտր։ Ինսան թապիաթընաշպագըպ միւլհաղա էտէրլէրիտի.քի՝ ճէմի Ինսան քէնտի՝ճմալինէ վէ իթիպարընէ վէ էօմրիւնէ զէ յատէ միւլթագ տրը. պու իւլ շէյի թէրպիէէ առաւ էթմէքլիյի տիւշիւնտիւլէր։ Սինասիպ կէօրտիւլէր.քի՝ գօտուգլթորը գանուլար պոււնլարա րաճի օլտուն, վէ գանուլարըն մուղայիրի հարաքէթաէ պուլունանլէր՝ պոււնլարը զայպ էթմէսլլէ եա քէնտիլէրի իսլահ օլտունլար, եաթուտ քէնտի իպրէթլէրիլէ ախէրինէ խէվթ վիրիպ ծնլարըն իսլահընա սէպէպ օլտունլար։

Յրազաթ պոււնլար ալէսէվիէ հէր աաէմէ թէսիր էթմէյէճէք մատտէլէր օլտուղու սօնրատան աննաշլտը։ Պիր թագըմ.քիմսէլէր պուլունուլլար՝ քի հագ նահագ պագ մայարագ պգճէ գաղանմանըն գօլայ Խօլունուլ

նպմըշ ոլարագ՝ պու իւզտէն չէքտ'յի զարարնն ներինի աղ վագթըն զարփընտա տօլտուրմագ ումիտի իլէ՝ քէն տի փըսդ ու ֆէսատընը իլէրուլէթմէք իչիւն մալ թէլէֆինէ պագմաղ . աղ ագճէ դարա կիւն իչիւն տիւր լաքըրտըսընը ասաս իտէրէք , վէ մէրամլտընա էրմէ տիքէրի կիւնիւ քէնտիլէրինէ դարա կիւն առտ էտէրէք քէնէնին աղզընը աչմագտան չէքինմէղէր : Վէ գատար ատամ իլէտիլմիշ տիր . քի տիւշմէնինտէն հայփընը ալ մագ իչիւն պիր գանլը գաթիլ քիմնէյէ ագճէ վէրիք , վէ զապիթ էլինտէն տախի՝ գօլայընը պուլտուղու հալ տէ , աղճէ մարիֆէթիլէ դուրթուլուր : Այու պէշլէ ոլտուղու հալտէ՝ ինսանըն փըսդ ու ֆէսատընըն զապլ թընա՝ մալ էմլագ վէ ագճէ մուհապպէթի ասաս օլ մաղա գատըր օլամաղ :

Իթիպար՝ կէօղէ կէօրիւնիւր վէ էլիլէ թութուլուր պիր շէյ օլմայրպ՝ զաննտան իպարէթ տիր . վէ զանն ասատը՝ զահիրտէ կէօրիւնէն հալ տըր . շէշլէ քի՝ տէրունտէն ֆասիա օլան չօգ քիմնէլէր խարիճտէն էյի վէ ֆաղիլէթիւ կէօրիւնէրէք իթիպար գազանմըշ տըրլար . վէ պու հօլտա իթիպար գազանմագ կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր : Վէ գազանմաը կիւճ օլմատըղը մի սիլիւլ՝ գուլանմաը տախի կիւճ տէյիլ տիր : Վէ պու թարիգիլէ՝ իթիպար սահիպի օլան քիմնէլէրտէ ֆէնա ֆիքիթր օլուրա՝ ֆէնալըգ էթմէյէ շու գօլայընը տախի օլուր , քի օնլարըն օ՝ թարղ իշաէ պուլունմատընը քիմնէ ումմատըղը իչիւն չափուգ ինանմաղար , տիւշմէն իճատը վէ իֆթիլա աըր տէրլէր , վէ իւզէրինէ սոսղըլալէր իլամ օլունուլ քէօթիւ առտմ օլմատը պիլնինճէյէ գատար տխէրէ հայը մաղարաթը տօգա նըր :

Այր թագըմ քիմսէլէր տախի վար տըրլար , քի իթիպար մեդատիրինի պիլմեզլէր , վէ զաթընտան իթիպար գաղանմըզ օլմատըզլարը իչինն՝ պու խուսուստաղայպ էտէճէք պիր շէյլէրի օլմայարագ քիւլիէն պիւգայտ սըրլար : Այր թագըմ քիմսէլէր տախի՝ քէնտի էմնալ ու սգրանլարը իչինտէ գաղանտըզը իթիպարը զայպ էթմէմէկէ պագարլար : Ահսէլա , պիր խըրսըզ գումբանխարը օլա , օնլարն պիրիսի կախուտ պիր գաջը ճէսուք վէ խըրսըզըզտա մնահիր օլմասըղա գումբանխայէ տախիլ օլանլարն մապէյնինտէ իթիպար գաղանմըզ օլուր , օ՛ միտիլիւ քիմսէ ֆիքրինտէն օլ ֆէնալըզտան ֆարիլ կէլմէյէ նիյէթ գուրսա տախի՝ ազրան ու էմնալլէրինի իչինտէ իթիպարը զայպ օլաճաղընը տիւշինիւպ օնլարտան այրըմսըռ այըպ կէլիր : Ահսէ վէճհիլէ՝ իթիպարն տախի երքեան ու թէրպիէէ աւստ օլապիլմիսի մէճհուլ , վէ օլա տախի կիւվէնիլէմէզ պիր շէյ օլուր :

Իշմիւր արզուսի ինսանտէ գուվմէթլի տիր . ինքնար օլունմազ , վէ էօլիւմ գօրգուսու ինսանը չօգ ֆէնալըզտան կէրի չէքէր : Նադաթ պու գօրգուլու խաֆիֆէտէճէք վէ քիւլիէն տէֆ էտէճէք հօլար տախի պուլմուշլար տըր : Իթտիյի գապահաթըն կիզլի գալմասընա կիւվէնմէք վար . տուլուլուրիսէ գալըպ գուրթուլմագ ումիտի վար . վէ պուլար վարէքէն՝ էօլմէք գօրգուսու իւզտէ կիրմիպէշէ էնէր . օլ եիրմիպէշիտէ գապահաթըն քիմսէ քէնտի ֆիքրինճէ չիւրիւթմէք իւչինն՝ ումիա քէօշլէրինի զիյատէ գուվմէթլի թուլթար :

Վէօթիւ ատէմլէրին իւզիւնտէն դօրգուլաճագ ֆէնալըզն էն պէյիյիւ՝ տէվլէթէ ասը օլմագ տըր :

Վե պու միսիլիւ քիմնէլերտէն էօլիւմ գօրգուսու տա-
 չա՛ զիյասաե ուղադ տըր : Պիր սարփ տաղ, եսխուտ
 պիր մէթին գալէ, պիր թաղըմ սիւհաճ դուլանմաղա
 մահիր վէ զալղատան իւզ չէվիրմիք պիլմէղ քիմնէլեր՝
 ասըլըղա իւզ թութմուշ ֆէնա պիր առէմին էթու-
 ֆընտա օլտուգտան սօնրա՝ օլ քիմնէ նէտէն գօրգ-
 սուհ : Լշէրինէ իքի փալչա թօփ կէչտէյի պիրլէ, իս-
 քէնտէրի զէման վէ գահրէմանի ճիհան պիզիզ տէյէ-
 րէք քէլէ թութարլար : Վերչի ճէնկ ու մուհարէպէ
 իլմինէ տայիր միւնթաղամաթէր պունրարը էքսէրի տա-
 ղըտըպ թարումար էտէպիլիր, լաքին իւզտէ իքի՝ պու
 միսիլիւ ասքէր զալէպէսինէ դարչը գօմուշ վարիտէ,
 պու տախի քէնտինի իւզտէ տօղասն սէքիզ փէրիլան օ-
 լանլարն սըրասընա գօյաճաղընա՝ իւզտէ իքի զաֆէր
 պուլանլարն սըրասընա գօմաղա նէ մանիսի վար :

Պունտան մատէ՝ տիւհեատէն օսանմըշ վէ էօլմէի
 միւրիւվլէթ սայար տէրէճէսինէ տէկին ումիտ քէսիկլի-
 յինէ վէ պիչարէլիյէ տիւշմիւշ քիմնէլեր տէ օլուր .
 կէօզ գըզընըղըլա, ես տէվլէթ պաշա՝ ես դուզ-
 ղուն լէշէ տէյերէք խըսըղըլա վէ գաթիլլէյէ վէ ա-
 խէր կէօնէ գապահաթ ու ֆէզահաթ եօլունա կիրիւ-
 սէ՝ էօլիւմ գօրգուսու օնա նէ՝ թէօիր էտէր : Վազ-
 թըլա պիր քիմնէ վարիէթինի թէքմիլէն եկիպ պիթիւ-
 տիքտէն սօնրա գալան ճիւզի ազճէ իլէ գուրչուն վէ
 պարութ թէտարիք էթմիւշ, վէ կէչինէճէյիմ գալմատը
 ղը իչիւն էօմրիւմէ գաստ էթտիմ տէյիւ պիր փուսու-
 լա եաղըպ չէքմէճէսինին իւզէրինէ պրագտըգտան սօն-
 րա տապանճայը քէնտի քաֆասընա թութուպ քէնտի
 քէնտիսինի էօլտիւրմիւշ : Լշէր պու քիմնէ իթիպար
 ղայպ էաէճէյինտէն գօրգմասարտը, վէ խըսըղըլա

լազըմ՝ օրան գատար իշկիւզարըղա մալիք օլստըտը , խըրսըղըզ էթտիյի վէ ատէմ էօլտիւրտիւյիւ անտէ քէնտի էօլմէսինտէն գօրգաճադմըյորտը :

Իմտի սէօյլէտիքէրիմիզտէն պէյան օլտուղու վէճճ իւզըն մալ վէ իթիպար վէ ճան թէլէֆ էթմէք գօրգուսու՝ ինսանը քէօթիւլիւքտէն կէրու չէքմէյէ վէ էյի եօլարա տալիք էթտիրմէյէ նէ՝ սուրէթ՝ գալաճադ տըր : Մալ՝ քէօթիւլիւք իշէմէյէ պիր ալէաթ օլապիւ լիր . հէք քէօթիւլիւք քէնտի պէլլիլէյիշինէ կէօրէ պիր իթիպարը վար . ճանընտան պէզմիշ ատէմէր տէ վար օլտուղու պէր վէճճի պալէա թաստիգ օլունտուգ տա , պունլարընիւչիւ տախի էքքան ու թէրպիէէ դայէթ զայլիֆ ասաս օլմալարը պէյունտէն միւսթէղնի տիր :

Պանուն վէ հասագ՝ քէնտի պաշարընա գալտըզլալըր հալտէ պիր շէյ տէմէք օլմաարզլարը պալատէ զիքր օլունտու իսէ տէ՝ պունտա տախի պիր աղ թափ սիլլիճէ աննաթմադ լազըմ կէլիր : Պու միսիլլի շէյլէրիլէ էքքանտէ վէ թէրպիէէ ասաս արայանլար մէճ պուր օլմուշար տըր տէմէյէ , քի գանուն վէ հասագ՝ ճէմի ինսանլարըն պիլ իթթիֆագ դարար վէրտիքէրի մէրամըն իլանը վէ պէյանը տըր : Պու պէօյլէ օլունճա՝ գանուն վէ հասագ ճէմի ինսանըն րէյինէ մուաֆըզ օլմալ լազըմ կէլիր . վէ չիւնքի հիչ պիր քիմսէ քէնտի րէյինին մուղայիրինի էթմէզ , գանունլարըն վէ հասագլարըն իճրասը տախի ինսան թապիաթընըն իգթիզայի րէյինէ մէրպուլթ օլարադ քիմսէ պունուն մուղայիրինի էթմէմէլի . վէ պունուն իչիւն՝ պունլարըն իճրասընա միւպաշիրէթ էտէճէք զապիթ վէ հիւքիւմտարան իգթիզա էթմէմէլի : Պազաթ պունլարըն միւսթադըլէն իգթիզա էթտիյի միւճէրրէպ տիր :

Պունտան մատէ՝ ինսանն ֆիքրի վէ մէյը. քէօթիւյէ
օլ մասը շիւպէտիդ տիր. վէ հէր ինսան պիր պիրինէ մե-
սալի օլուպ, նէ՞ թարղ պիրի պիրինէ հիւքմ իլլէտէ պի-
լէճէքլէր : Աշախուտ պու միսիլիւ պիր հիւքմ օլմասըգ-
ճա նասըլ պիր եէրէ կէլիպ հէփսինին ֆիքրի վէ սեօղիւ
պիր պիրինէ մուաֆըգ օլմուշ. վէ մարաղա չըգտըխսէ
մապէյնինի քիմ վէ նասըլ պուլուու, վէ այրը այրը ֆի-
քիրտէ օլանլարը պիր ֆիքրէ սուլհ էթաի. վէ օնլարը
գանտըրմագ իչիւն սէօյլէտիյի սէօղլէրինի նէրէյէ պի-
նա էթաի : Հէր քէսին ֆիքրի պիր շէյէ պիր միւնվալ
իւզըէ գարար վէրմէք իչիւն, իլլա գանոււն պահսընտա,
էփվէլտէն պիր գանոււն օլմուշ օլմալը, վէ պու գա-
նուու ինսան դոմուշ ուտու տէմէնին տախի վերը էթ-
տիյիմիդ միւշքիւլլէրի վար :

Աքին պու միւշքիւլլէրին հէփսինի սարֆը նաղար
էտէրէք տէյէլիմ քի պիր վազըթ հէր նէ վէճհիլէ իսէ
ինսանլար թօփլաշմըշլար վէ պիր թագըմ օրէնք դոմուշ-
լար : Մատամ քի ինսանլար դոմուշլար, վէ գանոււն
գոմաղա հէրքէսին իթթիֆագը ելգէմ իմիշ իսէ՝ օլ վագ-
թըն ատամլարը էօյլէ պիր գանոււն քէնտի վագիթլէրի-
նէ վէ հալլէրինէ մինասիպ կէօրիւպ գոմուշլար, շիմ
տիքի ատէմլէրէ՞ նէ. վէ նէ՞ հէօքիւմլէրի վար ճիւմլէ-
սինի ճէմի վագըթ քէնտի րէյլէրինճէ եօրիւթմէյէ : Հա-
լէա քէնտի վագըթլարընըն ատէմլէրի հէր պիրի այրը այրը
իմպալէրմիշ օլտուղու գապլիսիդ օլմաղիլէ իմզա վէրմէյէն-
լէրէ տէ հիւքիւմլէրի եօրիւմէյէճէք, ես դալէպէ հիւքիւլ-
իլլէթմիշ օլաճաղար, քի ախէրի դալէպէ էթտիքաէ իպ-
թալ օլուպ միւտալիմէթ իւզըէ գանոււն հէր վէճհիլէ
միւթինսիպ օլուր. եախուտ գանոււնոււն աքըլ հիւքմիւ Եւ-
լահտան օլաճագ :

ՊԻՐԻՆՆԱՆ պաստա թարիֆ էթտիյմիլ միւնվալ
իւզրէ Լֆէնտիմիլ քէնտի միւնիւլաթլարըլա հայլը
թէվապի փէյտա էթտի իսէ տէ, տիւննաճա սարփ ԵՕԼ-
լար վէ տիւնէ տէ տախի ազլէ զրթ կէօրիւնէճէք դա-
տար ինսան ազլընըն Եթիշէճէք տէրէճէսինտէն իւք-
սէք մատտէլէր կէօստէրէրէք, տիւննաճա թաճմին է-
տէսլէրին ճիւմէսինին ազլը շէհատէթ էթմէլ իտի քի՝
թէմլի պու թարզլարըլա գօնուլան պիր տին տէվամ
էտէ պիւէճէք իտի: Լաքին Լֆէնտիմիլ պունտուն մու-
ղայիրինի խապէր վէրիւր իտի չըրաղլարընա տէյերէք.
սալթանաթըմին միւնտէսի իւմի տիւննայէ՝ միլլէթլէրէ
շէհատէթ օլմագ սուրէթիյլէ վազ օլունաճագ տըր.
վէ շարգտան վէ դարպտան վէ տիւննանըն հէր թարա-
ֆընտան կէլիպ՝ ճիւմէսի պիր ճէմաթ օլաճագ սըր-
լար:

Ելէմի իթիգատը գատիմինտէն այըրըպ Եէնի պիր
իթիգատէ չէվիրմէք՝ դայէթ կիւճ պիր մատտէ օլտու-
ղու ամմէնին մալիւմիւ: Վայէթ տիւլազ վէ է չի պէ-
լաղէթ պիր քիմնէ տախի պու միսիլիւ պիր իշտէ պա-
շա չըգա պիւէճէյի դայէթլէ միւշքիւլ իքէն, Լֆէնտի-
միլին սալթանաթընըն միւնտէսինի պիւթիւն տիւննայէ
չալ էթմէղէ, վէ հէր քէսի՝ Եսքի իթիգատլարընը թէրք
էտիպ Եէնի վազ օլունան իթիգատէ տէօնմէղէ գան-
տըմագ իշիւն նէ շէքիլ քիմնէլէր թային օլտալար էյի:
Ճիւմէսի Եէ հուտի միլլէթինտէն, վէ Եէ հուտիլէ-

րին տէ Գալիլեա միւթէմքիւնէրիստէն . վէ դալիլեա-
լըարըն տա՞պալըգճը էսնափընտան : Պէօյլէ պիր աղիմ
մատտէնին՝ պու գըպէլտէ քիմսէլէրին էլէյլէ ֆէթճ օ-
լաճաղընա քիմին աղը շահատէթ հտէր իտի :

Պաղը շէյլէր վար տըլար քի՝ պիր պիրինէ պաղը
օլմալարըյըլա , պիր փարջտար զահիբէ կէլմէյէ ուճ կէօս-
թէրտիյի պիրլէ՝ սահիպի ի որագ օլան քիմսէլէր օլ շէյլէ
միւնաղըտ օլան շէյլէրին տախի զուհր էտէճէյինի խա-
պէր վէրիլէր . վէ տէտիլքլէրի կիպի տէ օլուր : Գըշ է-
յաւինըն սօնարընտա սըճագ հալալարըն տէվամը իլէ՝
տէրէլէրին ճօշուպ օվալարը սու պամապընըն մինասի-
պէթի վար տըր . չիւն սըճագ՝ գարլարը էրիտիր . գար
սուլարը՝ տէրէլէրին սույունու արթըրըր . վէ սուլար քէն
տի հօլարընա սըլմայոնճա՝ իճապի հալ տիւղ օվալէրի պա-
սաճագ օլմալէրի միւճէրրէտ տիր : Պու կիպի պիր պի-
րինտէն իպթիտըլ օլունաճագ մատալէրտէն պաշղա՝
եախուա թապիտթ իյ թիղատըյըլա օլաճագ պիր շէյլին
մուղայիրի զուհր էտէճէյինի պիլմէք՝ ինսան աղընտան
էօգարը տըր . հատտա Լոսայի մարգարէ՝ պուլթիէրէսթ-
լէրին իպատէթ գըլաշըը եալանճը ալաճըարա խիթապէն ,
օլաճագլարընը պիպէ նագլ էյլէյին՝ քի ալաճ օլտուղս-
նուղու պիլէլիմ տէ միլ տիր : (Լոսայի . իա . 23) Վէ
պու թարղ պիլմէրիք եալընըղ Ալաճա մախուս օլտու-
ղունու Ալաճ քէնտիսի եինէ օլ մարգարէնին աղըյըլա
սէօյլէր . Ալաճ պէն իմ վէ պէնտէն զայրըսը հօգ սուր
քի օլաճագ շէյլէրի օլմաղտան էվվէլ խապէր վէրսին ,
վէ խապէր վէրտիյի սիյագ իւղրէ օլտունլար (Լոսայի .
իւ . 10) Աղիւ քիթապլարտան պու խապէրի ալմըշ
օլմաղսագ տախի՝ ինսանճա աղըլ քիթայէթ հաէր պու
միտիլի շէյլէր՝ պիլմէսինին՝ ինսան գուտրէթինտէն էօ-
գարը օլտուղունա շէհատէթ էթմէյէ :

Իմո՛ր Լճֆենտիմիզ քենտի տինինն՝ օլ ինթիթապ
էթտիլի կիպի քիմէլէրին վասէթասըլու պիւթիւն
տիւննայէ չալ օլմասընը խապէր Լվիրմէօի՝ քենտի
Լլաճըղընա պիթ իսպաթ ըտը : Անճազ էօյլէ պիր
խապաթ քի՝ թէքմիլի կէօրիւնմէք իչիւն վազթէ միւհ-
թաճ ըտը : Օլ վազթէ կէլինճէյտէք՝ քենտինի
տիյնէյենլէրէ քենտինին Լլաճ օլտուղունու կէրէք քե-
լամըլա վէ կէրէք ամէլիլէ օլ տէրէճէ աչիքար սէօյ-
լէտի քի՝ աննամաճազ միմքին տէյիլ իտի : Պիր տէֆտ
տաճաթտա եէհուտիլէրէ վազ էթմէսինտէ տէտի . պե-
նիմ գօյունլարըմ պէնիմ սէսիմի իշիտիրլէր . պէն ծնլա-
րը թանըրըմ . արգամ սըրա կէլիրլէր , պէն ծնլարա ե-
պէտի էօմիւր վէրիրիմ , վէ էպէտէն զայ ու թէլէֆ
օլմազլար . վէ քիմնէ ծնլարը պէնիմ էլիմտէն չըգարա-
մազ : Վէ աչիքար տըր քի՝ ինսանա էպէտի էօմիւր
վիրմէք եալընըզ ճիւմլէ շէյէ գատըր Լլաճըն գուտրէ-
թինէ րաճի օլուպ՝ Լճֆենտիմիզին պէն վէրէճէյիմ տի-
մէսի պէն Լլաճըմ տէմէք օլուր ուտու : Լէհուտիլէր
տախի պէօյլէ աննատըլար . վէ Ս . Լեւտարան պալատէ
մուհարրար քէլամլարը եազուրգտան սօնրա նազլ էտէր
քի . եէհուտիլէր ծնու թաշլամազ իչիւն թաշա տալ-
րանտըլար . վէ Յիսուս ծնլարա ճէվապ էթտի վէ տե-
տի . Փէտէրիմին թարափընտան սիզէ չօգ խայըր շէյլէր
կէօսթէրտիմ . օլ շէյլէրին հանկըսը իչիւն պէնի թաշ-
լայօրսունուզ : Լէհուտիլէր ճէվապ վէրիպ տէտիլէր .
պիզ սէնի խայըր ամէլլէրին իչիւն թաշլամայօրուզ .
անճազ քիւֆր էթտիլին իչիւն . մատամ քի սէն ինսան
սըն , վէ քենտինի Լլաճ էտէյօրսուն : (Յովհ . Ժ .
27—33) Վէ խոշա չըդարմօշ իչիւն թութուղլարը
կիճէ եէհուտիլէրին քասանայապտէրինին վէ քա-

Հանաւարն վէ միւլէթ միւթեպէրէրինն հուզուրուն տա օլունան սիւվալէ վէրտնի ճէվապտան աշիքիար աննայլալ՝ էօյլէ իսէ սէն իպնուլասուն տէտիլէր : (Ղուկ. Իբ. 70) Ելա՛հ օլտուզունու պէօյլէ աշիքիար ճիւմէյէ աննատըր ըտը :

ԸՄՆԵՐԻՒԵՏԻ ՊԻՐ ԵՆՆԻ ՓԵՐԻԵ

Ըմերիկա ճիւմհիւրինն այալէթլէրինտէ պիր թալ գըմ քիմսէլէր քէնտի մապէյնլէրինտէ պիր մուահիտէ վէ շիրքէթ փէյտա էտիպ՝ իամինէ 'Աօ Նը'լինն տէտիլէր . քի պիր շէյ պիլմէլ տէմէք կիպի կէլիր : Պու շիրքէթ պիր խաղըթ մէյտանէ չըգմաղա սազընտըքլարընա պինայէն՝ փրամասոնլուք կիպի կիզլի պիր շիրքէթ օլուպ՝ մէրամի մաղսուալարը վէ նէ տէրէճէ գուվլէթէ մալըք օլտուզլարը քիմսէնին մալիւմի օլմայարադ՝ փէք էսրար սուրէթլէ թարաֆլարընա ատէմ ճէլպ վէ տէֆթէրլէրինն գայտ էտէրլէրիտի . վէ պունտան պիր էքի այ էվլէլ պէօյլէ պիր շիրքէթ վար օլտուզու տախի պիլինմէզը ա տէլէրինտէ իտի : Ը շիրքէթէ տախիլ օլանլարն թարիֆ էթտիքլէրի մատտէլէր՝ քէնտի նուֆուալարընա վէ իթի պարլարընա ֆայտէլի շէյլէր իտի . մէսէլա՝ աքըլ Ըմերիկատա տողմուշ օլմայուպ միսաֆիրէթէն խարիճտէն օրայէ նազլի իսքիան էտէնլէրէ , վէ ալէլ խուսուս գալթօլը տիննէ ելթէնէնլէրէ ալա իւզ վէրմէմէք , վէ աա՛հա պու միտիլիւ շէյլէր :

Պընասանըն Լէյի՝ նամ կազէթաքընն թարիֆինէ կէօրէ՝ շիմտի պու նօ նը'թինլէրին շարթլարը կազըյա

ալընրայ մէյտանէ չըզմըշ • շէօյլէ քի՝ միւճթէմիի Լմե-
րիկա հիւք՝ւմէթինն զիրի իտարէսնտէ օլան մահալէր-
տէ տօղմայան քիմէսնէ անյա մէմուրիէթէ գապուլ օլուն
մասըն • վէ պու ասա իւզերինէ պնա էտէրէք տէյու-
րի ասէրտէն Լմերիկա թէպասը օլմագ արշուլէյն-
լէրի գապուլ իթմէք զըմննտա գօնուլմուշ գանունլա-
րըն վէ շարթլարըն տէֆա թէֆթիշի վէ թէճտիտի • վէ
պու թէֆթիշ ու թէճտիտ տէտիքլէրինն ասը ֆիքրի
պու մատտէյէ րաճի օլան գանունլարը գանուննամլէ-
րինտէն իխրաճ իտիւպ՝ տիշարույի ասը Լմերիկա թէ-
պատըզըմը ալմամագ օլտուզի աշիքնար տըր • Պու պէօյ-
լէ օլունճա՝ մէմէքէթ նոմոսլարընր վէ հիւք՝ւմէթ իմ-
թիյազաթընը վէ մէմուրիէթլէրի եալընը Լմերիկատէ
տօղմուշ քիմնէլէրէ թախսիս իթմէք օլուպ • պալատէ
զիքր օլուննան Վէյի դազէթանըն թահմինինէ կէօրէ՝ չիւն
հալէա օլ պէլտէլէրտէ խարիճալն կիթմէ վէ ամերիկա-
լը թէպասը օլմուշ վէ մէմուրիէթէ գուլանընընը եա-
լուտ գուլանընընազա շաէսթէ վէ զէնկին վէ միւթէպէր
վէ էթրաֆընը չօք քիմնէլէր վար, նօ նը՝թինկլէրին պու
միւլլիւ իտտիասը՝ մէմէքէթ իչնտէ ֆէսատ չըզմասնա
վէ զափղա զուհր էտէճէյինէ • վէ գապիլքի տիշարը-
լար հալէա քէնտի եէտլէրինտէ պուլուննան իմթիյազա-
թընը ելտէն չըզարմամագ վէ իլէրլէմէք ումիտլէրինի զայպ
էթմէմէք իչիւն սիւհա տախի տալիւանմաղա • վէ թա-
րաֆ թարաֆ ճէնկ աջընմաղա տէլիլ օլա պիլըր • Եիմ
տիլէք շու գատարը շիւպէսիզ տիրքի, Լմերիկանըն
ասըլ միւթէմէքիւնլէրի ազ օլուպ՝ փէք չօղու Լմերի-
կա դարասը պուլունտուգտան սօնրա վազըթ պէ վա-
զըթ Լըրորա մէմալքիւնտէն օլ թարաֆա նազլէ իս-
քնան իտէնլէրտէն շէնլէնմիշ վէ գուլվէթ պուլմուշ

օլմադըլէ, նօ նըթինկէրին մերամը հասըլ օլմասը
միւճթէմիի Մերիկանըն ուսուլի գաաիմնէ մուղայիր
տիր :

Տին խուսուսունտա թէասիւսլէրի տախի՝ Մե-
րիկա հիւքիւմէթինին պու անէ տէկին քէնտինէ մախ-
սուս իթթիխոր սայտըղը տին սերպէստիէթինէ իմթիւ
զաճ էտէճէք պիր մատտէ տէյիլ իսէ տէ՝ պու խուսուս-
տա նօ նըթինկէր չօգ քիմնէ թէչիք էտիպ՝ թարաթ-
տարլարընըն չօգլուղունու կէօրիւնճէ ճէպրէ տախի
ճէսարէթ էտիպ՝ պիր ալ քիմնէ տէ գօրգուտարագ քէն-
տի թարաթլարընա ճէլպ էթմէքէ՝ հիւքիւմթ մեմուր-
լէրի ինթիխապ օլունմագ իչիւն ագտ օլան մէճիսլէր-
տէ սէսլէրինի հօրիւտիւր կիսլի օլմասընա նազարէն
էկէր պալատէ զիքր օլունան կիպի պիր մարաղայրա իչ
թէմիլէնմէգսէ՝ խարիճտէն Մերիկայէ կիտիպ թէմ-
քիւն իտէնլէր, վէ ալէլ խուսուս գաթօլիք ադըրփը
Մերիկաաա տուրամայաճաղլար :

Հալ պու քի նօ նըթինկէրին իչիւտէ ֆըրդալէր
գուհր էտիպ՝ գուվլէթլէրի նօգսան պուլմագտա տըր-
վէ ֆըրդալարըն պիրինին չիրքէթ գանունլարընա իլավէ
իթտիրմէք իտախասընտա օլտուղու պիր եէնի պէնտ՝
ճէմի Մերիկանըն չիֆուլիք վէ թտիրադ սահիպի օլան
լարընը՝ քի ղայէթ չօգ վէ գուվլէթլի քիմնէլէր տիր-
լէր՝ նօ նըթինկէրէ տիւլմէն էթմէյէ քիֆուլէթ էտէր :
Պու ֆըրդա՝ ետիր ալըպ սաթմագ առէթի նամերզիւ
էսինի գալտըրթմաղա գանաաթ իթմէյիպ՝ էլ հալէթ
լիւ հազի էլտէ պուլունան եէսիլլէրի տախի աղատ էթ-
տիրմէք իսթէր : Պու նլար իսմիլէ տախի նօ նըթինկ-
լէրտէն այրըմագ իսթէյիպ՝ քէնտիլէրինէ նօ ալիլի
լագապընը միւսալի կէօրտիւլէր . քի ճիւղի լէյ դի

Լիբ տեմբ տիր . վե պու իսիմ այրըղը՝ ֆրոգանըն
 քիւլլիէն այրըլմասընա վե գարըլմալարը միւշքիւլ օւ
 մասընա տէլալէթ տիր . Պուշար՝ տիշարըլարը մէմէ
 քէթ իշինէ գարըլտըրմամագ գանուուունա տախի պէյէն
 մէյիպ ըէտտ էթմիշ օլուպ՝ նօ նըթինկէրիէ իթիւ
 զաճլարը եսլընըզ տին թէասսիւպինսէ գալմըշ տըր .
 Լմերիկանըն գուտրէթլի վե ագըլը ատէմէրի տախի
 պու ֆըրգալարըն իշինսէ նէ եափաճազլարըն պիլմէ
 յիպ՝ պուշարէ գարըլ գօմաղէ տախի ճէսարէթսիզ
 պուլոււնուշտը տըր . վե պու ճիհէթլէ՝ ճէմի գուտ
 ըթ վե նուֆուս ալագ թագըմընտա գալմըշ , վե մէմ
 լէքէթ վե հիւքիւմէթ մէմուրլարը ինթիխապ օլունա
 ճագ մէճլիպէրտէ՝ պուշարըն ճէպը ու թասալլուլթա
 ըրըլս՝ միւսթալիտ քիմսէլէր կէրույէ գալլպ՝ քէնտի
 միզաճլարընա ուլղուն միւսթալիտ եախուտ իշէ եարամազ
 քիմսէլէր իլէրի չէքիլմէք իլէ՝ նիհայէթի փէք էյի կէօ
 ըրւնմէզ : Լաքին նօ նըթինկէրին գուտրէթի նօգասն
 պուլմուշ օլտուլղունա պիր նիշանէ թուլթուլմուշ տուր .
 Ուայը նամ քիմսէնին քէնտի ըէլլէրինէ մուղայիր Վիւ
 ճինի այալէթինէ մուհաֆըզ նասպ օլունմասը , վե ճիւմ
 հիւր ըէսի ինթիխապ էթմէնին վագթը տախի եագըն
 օլուպ՝ մուլթազա պու մինասիպէթիլէ ֆըրգալար մա
 պէյնինսէ զալղաւ չըդաճագ , վե նօ նըթինկ թագըմը
 օլ զալղանըն էնճամընտա տաղըլպ մահվ օլաճաղը
 իհթիմալ տըր :

Նօ նըթինկէրին թէասսուպունտան տօլայը պիր
 գուլուլարընը նագլ էտէիմ . քի միսլի անատու թա
 րաֆընտա իշիտիլսէ՝ բարբարոսըղու էօթէ եանընա
 կէսիլի տէյի շէքիլէթ էտէրլէր : Պիր դաթօլիկ քահա
 նասը Սըրինկ Էիւ նամ մահալտէն հէր կիրակի Տօկ

Որքան Գեորգիոսի քեօյիւնէ պատարագ էլծմէյէ կիծմէք
իչիւն կէտի սէքիզ միլ եօլ կիտէր խոի : Այր կիրակի
կիւնիւ սապահալըն ճինծովա օթուրուպ ճատտէ եօլ
տան քեօյէ եագլաշտղընտա՝ էն զոփիլ տէօթմ քիշի
գարշտընա չըգըպ՝ պիրի ճինծով պէյկիրինն տիգկինին
տէն թու թարագ՝ տէօրտիւ պիր աղըզ , շու քեօյէ կիտէն
գաթօլիկ քահանայ սէն միսին տէյի սիւվալ էտէրլէր :
Պէշի , պէն իմ տէյինճէ՝ էն աշաղը տէտիլէր . վէ տիւ
նէմէտի խտ՝ պիրիսի զօրուլան աշաղը ինտիրմէք իս
թէտի , պիրիսի տէ գարշտընտա տուրուպ՝ էլինտէքի
սօփայըլա քահանանըն գափասընա վէ ումուզլարընա
վուրարագ զօրուլան աշաղը ինտիրտիլէր : Վահանայ
սօրար . պէնիմ քիմսէյէ պիր շէյ էթտիլիմ եօգ տուր .
գապահաթըմ նէ տիր . սնլար տէյնէմէյիպ կէրէ եա
թըրտըլար վէ տէօյէրլէր խոի . իչէրինտէն պիրիսի տէ՝
էօրտիւրիւն տէյի ճայգըրըր . վէ պիր ախէրի խանէրիւ
նի քահանայըն կէօքօիւնէ տայատըպ՝ պիր տահա պու
քեօյէ կէլմէյէճէք սին տէր . եօխսա պու խանէր իլէ
ահապալաշըր սընըզ : Օլ հալտէ գանէ րէվան վէ զոյ
ադըլ օրատա քահանայը պրագտըլար : Պուռնու պէօյէ
էթմէլէրինին սէպէպի եալընըզ օ կէօրիւնիւր քի՝ քա
հանալարը գօրգուտուպ այագլարընը օլ քեօյտէն քէս
սինլէր :

Պագըլարը պուռնարը պիլմէյէրէք , նէ վաղըթ իւ
շիտիրլէր քի պիր մահալին առաջնորդու քէնտի ժողը
վուրգուռնու ճան թէճլէքէսինտէն գուրթարմագ իչիւն
տիսի զայրը քիմսէլէրտէն սագընմագ սըմարար . վէ
պիր ախէրի քէնտի էօհտէի իլթիզամընտա պուլընան
սափտէրուն ժողըվուրդա շիւպհէլի մէքտուպ կէթիւրէ
նի էլէ կէչըրիպ՝ կէօնտէրէն քիմ օլտուլընու աննա

Թարալարը կեօրինելը . Մահալ պէ մահալ՝ պագի
թէէննի իլէ իւքսէլմիշ տէփէլերին իւզերինտէ չիֆտիկ
քէօշքլէրի՝ ալթուն եալտըզը փարմագլըզլարը վէ փէն
ճիրէնին եարըսընատագ էնտիրիլմիշ գաֆէպլէրիլէ՝ օլ
չիմէնզար տէրեանըն իչէնտէ՝ Չին սյալէթիսին ըրմագ-
լարընտա տօլաշան չիչէքլէրիլէ տօնանըմըշ գալըզլար
կիպի կեօրիւնիւրէր :

Ճիւմէսինտէն զիատէ՝ եօլուն սաղ Թարաֆընտա
քեաին պիր քէօշք՝ կէնիչլիլիլէ վէ Թարալարընըն վէ
պաղչէլերինն վէ մէրալարընըն պէօյիւքլիւլիւ իլէ՝
պէօյիւք պիր զաթ միւլքիւ օլտուղունու աննատըպ՝
տէյիլ պիր քէօշք եախուտ գալէ , իլա պիր քէօյ զանն
օլունսւր : Ֆագաթ գալէյէ պէնզերլիլի տախի վար .
անճագ եէնի ըէսիմտէ եափըմըշ պիր գալէ . խանտէք
եէրինէ՝ իչի պալըզլար ըլա տօլմուշ սու արղը . գուլէ
եէրինէ ախորլար . վէ սիլահ ամալարը եէրինէ՝ չայըլը-
ղըն եանընտա եէմիշլիք պաղչէ : Հալէա մահալին հիւս-
նիւնիւ տախի պիր ֆայտէյէ գուլանըրլար . վէ պու
միւլհաղալար ըլա՝ Կնկիլիզ չիֆտիկի իչէնտէ եափըմըշ
Փարիզ լօգանտասընա տա թէշպիհ օլունուր :

Պու մահալին իոմի ֆուանսըզճա նօալլիէր տէսիր ,
քի ֆընտըզըզ տէմէք տիր . վէ օ ճիվարտա պուլու-
նան գօնագլարըն ճէմիսինտէն գուլլանըշլը վէ միւքէլ
լէֆ տիրլէր . վէ սահիպի՝ Դէրմէն Ֆրէզնօ , էթրաֆըն-
տաքի արազլտէն սէնէվի օնիքի պին ֆուանք միգտարի
իրատ ալըպ , սօնրատան էթտիլի եէնի թէրթիպլէրի-
լիլէ մէզքիւր իրատէ ֆաղլա պուլմագ ումիտիստէ տիր :

Մէզքիւր Ֆրէզնօնուն փէտէրի Օռլէան շէհրին-
տէ պիր պայաղը ֆագըր ատէմ իտի , քի պիրինն մու-
րաֆայէ տայիր պիր մասլահաթը օլմասընա պէքլէպ՝ օլ

տալայի վերջալեծէ գապուլ օլունտուղու հալտէ պիր
բալ ֆառաք երեսն կէշէր իտի իսէ տէ՝ իստի սէջլէնմիշ
օլմատըղը իջլին պու միտլլիւ քնարէ տէ ազ տէֆա
միւէստէր օլմալիլի իտի : Պու միւնմալ իւզըն Սօսիւ
Պրէզնօնուն ճէմի վարիէթի՝ քէնտի չալըլմասընըն սէ
մէրէսի իտի : Հէր նէյէ քիէլ աթար իսէ՝ ույտու , վէ
քէնտիսի հիսապի օլուպ՝ քէնտի թագրիրինճէ՝ մասլա
հալթըն կերիլէմէսին սէպէպ օլմալիլէճէք իւքսէք միւլ
հազալար վէ միւթալալէր իթմէք իսթէմէզ իտի
քէնտինէ զարարը օլմայան ֆէնալըղլարու ճիւղիւ տիւշ
ման . քէնտինէ ֆայիտէսի օլմայան ֆազիլէթլէրէ պիւ
զայտ տօսթ . խայրէ նէթիճէ վէրէն իշլէրի գապուլ
էտէր . նէթիճէսի ֆէնայէ վարան շէյլէրի բէտտ էտէր .
հէր պիր մատտէտէ աշիքիարէ քնար արար . վէ տիւն
էպը նասըլ ըսա էջլէճէ գուլլանըր . նիհայէթ՝ պէշն
էլ նաս ագըլլէլ թապիրիյիլէ աննաշըլանլար միսիւ
լիւ պիր քիմսէ :

Ս. Պրէզնօնուն քէնտինտէն իխտիյարճա պիր
էմմիզատէսի օլուպ՝ պիւթիւն երլ օնունուլա պիրլիք
տէ մէզքիւր ֆրնտըզլըգտա էյլէնիրլէր : Պու իխտի
յար միւտտէթի էօմրիւնտէ իւշ տէֆա պախտի քիւ
շատէ օղըպլալ , իւշ տէֆատընտա տախի ֆէլէք սիլլէ
սիլլէ երզըլըպ՝ նիհայէթ իւլ էմր՝ հէր պիր իշտէն չէ
քիլմիշ վէ պու մահալէ թէզայիւտէ բաղպէթ իթմիշ :
Ս. Սօրիս մէզքիւր իխտիար , տիւննանըն հայլը մա
հալլէրինի կէզմիշ , հէր սէմթին ինսանլարընըն թապիաթ
ու ալլիտաղլարընը տիգգաթ էթմիշ իսէ տէ՝ քէնտինի ա
խէրլէրին զարարընտան հըֆզ էթմէնին եօլունու պու
լամամըլ : Պու ճիհէթլէ՝ խօշ քէլամ վէ ախէրինի զէվք
լէնմէյէ մայիլ ֆէյլէսօֆ կիպի պիր գաթ օլուպ՝ պագէն

իշի սրբասրնատ կիտէնլերի զեվբլենէրէք իւզերլերինէ
կիւլէր , վէ պազէն էմիլլաւտէսի Մ . Ֆրէզնօնուն վա-
րիէթինէ պագարագ՝ հաղթաալէանըն թէտպիրաթը-
նա (խաթասընա թէօվպէ) պէյէնմէզ իտի : Անճադ
քէնտիսի բէնճալէրլիք իլլինէ մահիր օլտուղու իջին՝
պաղէն սէյլէտիյի աճը վէ Կոօզանլաք քէլամարընը էմիլ-
զատէսի աթիվ ու միւսէմմա էտէր իտի : Մ . Ֆրէզնօ ,
եախուտ էվատը Վօրժ պաղէն քէնտի մասլահաթլարը
զըմնընաա շէհրէ կիթտիքլէրի վաղթաէ՝ Մօրիս չիթիթ-
լիլին իշէրինէ պագար ըտը . չիւն Մ . Վերմէն հէր
նէ գատար չիթիթլիկինէ չէքիլմիշ իտի իսէ տէ՝ էվլէլճէ
մէշղուլ օլտուղու ախզ ու իթատէն էլ չէքմիշ տէյիլ
իտի , վէ պոնուն թիճարէթկեահը օլան մաղաղասը՝
(Օռլէան շէհրէնէն էմնիէթլի վէ մալտար մաղաղալարըն
պիրի ատտ օլունմուշ ուտու :

Պիր գաչ կիւնտէն պերի Մ . Վերմէն էվլնտէ
իւչ միսաթիր վար ըտը . պիրի՝ Կանդ շէհրի միւթէմէ-
քիւնլէրինտէն Մ . Տիւվէր , էքիլմիլի՝ Հանրի ֆրէզնօ
վէ իւջինճիւսիւ՝ Հանրինին գըզը Լճմա :

Հանրի խանէ սահիպի Վերմէն Ֆրէզնօնուն պէօ-
յիւք գարընտաշը ըտը իսէ տէ՝ թապիաթճատա չօդ
ֆարդ վար ըտը : Հանրի քիւլլիէն իլմէ վէ քէնտի
ֆամիլեասընա մէշղուլ իալի : Վերմէն ախզ ու իթաիւ
չինտէ վարիէթ պիրիքսիրվէտէ էքէն՝ Հանրի մուգթա-
զի վէ մէնթաաթլը իճնալաք ըա վէ խանէսինին լայը-
դընճա իմարէսի յիւէ փօքըթ կէշիլիթ իտի : Պապասը-
նըն էվնտէն այրըլտըզը վագըթ վալիք օլտուղու վարի-
էթին իւզէրինէ պիր շէյ տըրըրամամըշ ֆագըր , աւ
ճադ քէնտի ֆապիաթ ֆէրպհըղընտան վէ իւրէք շէն
լիլինտէն տէ պիր շէյ զայոգ էթմէմիշ , Օռլէան մէք-

Թէպէտե՛ վարժապետիք խրղմեթինի էլէ կէշիրմիշ օլուպ է վինին եէվմիէ մէսարիֆինէ օնտան ալտորղը մա՛հիէ քիֆաէթ էտէր՝ վէ գըզը ըահաթ կէշինիր օլուպ՝ պուլնտան զիյատէ տահա նէյէ՛ արշու էթմէլի իտի :

Նազլ էտէճէյիմիզ վուգուլաթըն սըրասընտա՛ սուֆրատան եէնի գալդաճաղլարը վալըթ Մօրիս վէ Տիւրվէր հալէա սուֆրա պաշընտա օթուլմուշ Մէրիսնտան կէլմէ ցիկարլարընը թիւթուիւրմէտէ . Հանրի ֆրէզնօպիր փէնճիրէ էօնիւնտէ տուրմուշ պիր զազէթա օգուլ մատա , վէ գարտաշը ճէհրէսինի ասմըշ սուֆատա կէզինմէքտէ իտիլէր : Տամատը Տիւրվէրին շէքլինտէ մախ սուս իշարէթի շայան պիր շէյ կէօրիւնմէզ . սինի գըրդեաշընտա կիպի , չօդ հարաքէթ իտէր րիւքսէք լազըլտը էտէր վէ պիփերվալըք թասլար պիր ատէմ : Սօրիսին կիւզէլ պագըշը՝ կէօրէնլէրին գալպինի քէնտինէ ճէլպ էթմէսէ՛ ուզուէն ճէհրէսինի վէ զէվքլէնիր կիպի սըրըտմասընը կէօրէն եանընա կիթմէք արըուսունտան վազ կէչէր :

Մաճադ զիյատէճէ տիգգաթի շայան՝ մէգքիւր իքի գարընտաշարըն հիյէթի օլուպ՝ ախլազլարընըն պիր պիրինէ զտուղը աշիքնար ըտը :

Հանրի իրի եափուլու , պօյու էօնէ տօղրու ճիւզի մէյիլի , վէ պէնդի սօլուդ . տղարմըշ սաշարը կիւմ ըահ՝ օմուզլարընըն իւզէրինէ տէօքիւլմիւշ . ճէհրէսինին շէն կէօստէրիշինտէ ազըճըդ տա տիւշիւնմէ վէ քէյֆ գըրկընղը կիպի կէօրիւնիւր իտի : Ղէրմէնին ճէհրէսին տէն՝ քէնտինէ կիւվէնմիշ վէ հալինտէն խօշնուտ պիր քիմնէ օլմասը կէօրիւնիւր իտի : Հէր պիր հարաքէթի՝ քէմալէ էրմիշ վազարը պիր քիմնէ հարաքէթի իտիլէր . կէճէլը ըուպասընը կէյմիշ . գարնընը տիքմիշ , էլլէք

արդատա կեղնիս՝ արատա պիր՝ ասերէ կեօթէրմէք
իջին կիպի պուրնունա դօտուղու ալթուն փերվազը
կեօզլիւլինիւ տիւզէտիր իտի :

Պու դատարը ետէճէյիմիզ նագլին տիպաճէսի օ
լուպ՝ պիր ազ պունտա տիյնէնմէք իգթիզա էտէր :
Պիզ տախի՝ էսկի զէման թէադրօճուլարը կիպի թարիֆ
էտէճէյիմիզ սէյրանըն մահալինի վէ անտէ պուլունան
զաթլարըն իսմինի վէ ախլագընը աննաթտըգտան սօն
րա՝ փերտէյի դալտըրըպ պունլարըն Հէր պիրիսինին
քէնտի ախլագլարընճա սէյլէտիքլէրինի վէ էտիպ
դըլտըրըպընը պիր դայրը տէֆայէ պրագըրը :

Ե Ե Ն Ի Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս Լ Ի Բ

ՀՈՌԱՆ : Կէշէնլէրտէ Տէֆէլիշէ իսմնտէ պիր
շաթղաճը՝ հալէա Հոռմա հիւքիւմէթինին պաշ վէքիլի
Լնդօնէլի կարդինալը գաթլ էթմէք գաստըվլէ պու
շաղըլան վուրմաք իսթէմիշիսէ տէ՝ կարդինալ ուղու
րունտան սափուլարագ գուրթուլուպ՝ Տէֆիլիշէ էլէ
կէշմիշ, վէ շէրաաթը կէօրիւլտիւքտէ ճէմի մէճիս Եէք
տիլ պունտէն գաթլինի ճէվազ կէօրիւպ սիճիլինի վէր
միշէր . վէ Բարսլէ սունմուշար օնուն տախի րէյնի
ալմագ իջին : Բարա պու ատէմին պէր միւճիսի շէրի
վէրիլէն սիճիլինի ախէր պիր ճէզայէ թէպտիլ էտիպ
էօլիւմտէն գուրթարմագ իսթէտի իսէ տէ՝ ճէմի վիւ
քէլիսաթ՝ պու կիւնլէրտէ Հոռմա շէհրնտէ վէ սյալէ
թինտէ խըրարը ու գաթիլ քիմսէլէրին հատտէն զիստէ

Դարձմաստնտան պահս էտերէք՝ Տէֆէլիշէնին գաթիկ
նէ խորէթի ակեմ օլմագ իշիւն վէ արսէր գաթիլէրին
կէօղիւնիւ գօրգուլթմագ իշիւն միւսթագըլէն մուգ-
թաղի կէօրտիւլէր, պոււնուն իշիւն Ֆարա սիճիլ քիա-
ղըտընըն իւզէրինէ պիր շէյ Եաղմագսըզըն քեաղըտը
կէրի կէօնտերտի: Ղատիմտէն պերու ատէտ իմիշ քի՝
գաթլէ միւսթալիգ օլան մուրասալալէրէ Ֆարա իմլա գօ-
մաղ, վէ իմգասըզ մուրասալալը կէրի կէօնտերմէսի՝ շէ-
րինին հիւքմիւ իճրա օլմասընա ըէյ վերմէք իմիշ: Պու-
կիւնպէրտէ Քօրթուգալ գըրալը Հոռմատա պուլունուպ՝
օնա րայէթէն Տէֆէլիշէնին գաթլի գըրալը մուսաիլէյ-
հին կիթմէսինտէն սօնրայէ պըրաղըմը:

Մեղքիւր Տէֆէլիշէ՝ մուրափասընտա Հոռմա
հիւքիւմէթինի ճիւմհիւրէ թէպտիլ էթմէք իսթէյէն
թագըմըլա պիր մինասիպէթ կէօսթէրմէյիպ՝ Եաղընըզ
քէնտի ֆագըր տիւշմէսինի իֆատէ էթտի. պաշ վէ-
քիլ կարգինալա պիր արղուհալ վերիպ ազճէ իսթէմէք
նիէթինտէ իտիմ տէտի: Իսնչէր նէ իտի տէտիքլէրին-
տէ՝ էկէր պանա մէտտը օլմագսալտը քէնտիմի վուրա-
ճաղըտըմ տէտի. ֆագաթ չիւն էլինտէ հիչ պիր սու-
զուհալէ պէնզէր շէյ կէօրիւնմէյիպ՝ կարգինալըն իւ-
զէրինէ խանչէրիլէն սալմըշտը՝ սէօյլէտիքլէրի պօշ լաֆ-
լար օլտուղըն աշիքեար օլտու. վէ թահգիգի պու-խտի
քի, 1849տա Հոռմա հիւքիւմէթինի թէպտիլ էթմէք
զըմընտա չըգան ֆէսատտա պուլունմուշ, վէ 1853
տէ Օգոստոս 15ինտէ պաստըրըլան ֆէսատըն պաշլա-
րընտան ըմըշ. հատտա օլ վագըթ պոււնու թուլթմագ
իշիւն զապթիէէ էմը օլունմուշ իսէ տէ՝ սափուշուպ վէ
կիզլէնիպ էլէ կէլմէմիշ: Տիվանէ իմիշ տէյիւ չըգան
հափատիս՝ Հոռմա հիւքիւմէթինին տիւշմէնլէրինն պու-

լուչու իսէ տէ՝ Տէֆէլիէնին աղբապաշարնոտան պիտէ՝
սի թիմարխանէտէ եօլմիւլ օլտուղունտան՝ նաա պու
համաթիսէ դօլայ ինանմիւլ . վէ պունուն Յունիս 12
տէ մէգքիւր կարգինալը դաթլ էթմէյէ թալիպ օլմասը
մէշհուր Սաճիկինին թարաֆտարլարնտան օլմասընա
պիր նիշանէ թու թուլմուլ օլուպ՝ ծլ ֆեսաթքիարն
թերթիպիլի ակեր պիր դաշ պաշլընա քիմսէլէրին տա
խի էօմիւլլէրինին թէլէֆինէ տուգադ գուրուլմուլ
օլտուղու պիր դաշ կէօնէ նիշանէլէրտէն անալըմիւլ
տըր : Կէշէնլէրտէ ֆռանսըղ իմքէրաթօրունու Նիանօ
րի իսմինտէ պիր իդալիալը էօլտէլմէք իսթէյիպ իւ
զէրինէ թապանճա պօշալթտըղընը պունտան ագտէմ
ղաղթալար նալլ էթտիլէր : Պու Նիանօրինին գարտա
լը քէնտինի սօֆու վէ տինտար կէօթէրմէյիլէ պիր
սաֆէրուն գատըն ալտատաշպ՝ ծնուն թէվասսութուիլէ
(Քոսթանա կուան տուքասընըն պաղը մու թվագ խըղմէթ
լէրինտէ գուլանըլմագ իջիւն գապուլ օլունտու իսէ տէ՝
գարտաշընըն փարիզտէ էթտիլինին համաթիսի չալ օլ
տուդտա՝ պունու անընտա ալը դօմագ կրան տուգա
նըն վէսվէսէսինէ էլ վէրմէյիպ էօլ վէրմիւլ տիր : Վ էլ
հասըլ , հիւքիւլմէթի ճիւմհիւրէ (ռէքիւպիլիքէ) թէպ
տիլ էթմէյէ արգուքէշ օլան Սաճիկին վէ թարաֆ
տարլարը , քի 1849 թարիխտէ Իգալիանըն ճէմի մէմա
լիքլէրինտէ հայլը ֆեսաթլար չըգարըպ հայլընա գան
տէօթիւլմէսինէ տէ սէպէպ օլտուլար , հալէա պու կիւն
Իգալիատա գարըլըղըղ վէ ֆեսաթ չըգարմագ էքսէ
սինտէ տիրլէր :

— Հոռոմ հիւքիւլմէթինտէ Պօլոնսա շէհրին ա
հալիսի Մուսթաֆա ճէնէրալէ կիտիպ խըրօթղարտան վէ
դաթիլլէրտէն էմին օլմագ իսթիտասընը թագաթմ էթ

տիքերինտէ՝ Բարա հիւքիւմէթինտէն իսթիտա էտին տէտի , քի մէմէքէթինիլին զապթիէլէյնի պանա իհաւ լէ էյլէսին . աղ վազըթտա այսլէթինիզի օ միսլի քիմնէլէրտէն թէմիզլէրիմ : Մհալի պէլտէ՝ պունչարա դարշը գոյուպ քէնտիլէրինի մուհաֆաղա իթմէք իչին սիլահ թաշմագ բուխսաթըտլամատըլար . ֆաղաթ գաւարար վէրտիլէր քի՝ պիր պէօլիւք աթը վէ հայա տքէր խրարզարը պուլմագ իչին էթրաֆ գըրըսրտա վէ քէօյլէրտէ վէ շէհրտէ գօլ կէզսինլէր :

ԱՊԼԵԼԵԼ : Պուտ տէվլէթին սուրէթի հիւքիւմէթի դատիմտէն պերու եալընըզ գըրալըն էլինտէ օլուպ , պիր գաչ սէնէտէն պերու ահալի թանգիմաթ իսթէմէսիլէ հայը ֆէսատէր չըդմը , վէ շիմտիքի գըրալիցանըն թապիւզինտէն պիրինի գըրալ նասպ իթմէք վէսիլէօիլէ թարաֆլար փէյաա օլուպ տէվլէթի մէրսումէէ միւճիւպի էնտիշէ օլմուշ տուրլար : Պիր իւքի այտան պերու Սպանիանըն պագի այլէթլէրինին ահալիսի հիւքիւմէթէ գարշը սիլահլանմըլար , վէ տէվլէթ զալիպ կէլտիքտէ գաշմագ գօլայ օլսուն իչին ֆըռանսա սընրընա հագըն մահալլէրի իսնանլարընա մէրքէզ էթմիլլէր . ֆաղաթ ֆռանագ տէվլէթի պուտաւրալըզ քէնտի հէմճիվարընտա պէօյլէ ֆէսատ չըդմաղը իսթէմէյէրէք պունչարըն պաշըճալարընտան էլէ կէչէնլէրի օլ ճիվարլարտան ուզագ վէ պիր պիրինտէն այրը մահալլէրէ կէօնտէրիր : Սպանիա գրալիցալը ֆէսատըն ասըլ սէպէպինի աննայարագ . թանգիվաթ իհտուսընա գայիլ օլուպ ճէմիի մէմալիքինտէն ճէմ օլունարագ քօրէտ տէնիլէն պէօյիւք մէճիսին գուրուլմասընա բուխսաթ վէրմէքսիլլին՝ թանգիմաթ թարաֆտուրը օլան մէշհուր Խաբարգէրօյու մէմալլէրինէ պաշ վէքիլ էթտի :

Վերջէն թարափընտան գալեմէ արնան թանգիմաթ
գահտէլէրինի գըրալիցա պէյէնիպ իմզալաւորդտա՝ մէզ
քիւր Լսրարդէրօ մանսուպուլնտան իսթիֆա էթտի
պաշ վէքիլէք մէսնէտինի գապուլ էթտիյինտէ թանգի
մաթ գահտէլէրի իսթիֆա համ պուլունճալատագ օլ մէս
նէտան գալըպ պատէ հու իսթիֆա էթմէք թահուտ էթ
միշ իտի : Գըրալիցա իսթիֆայը գապուլ էթմէյիպ՝ մէս
նէտինտէ գալմաղա հէր նէ գատար իպրամ էթտի իսէ՝
տէյնէտէմէտի : Լսրարդէրօ իսթիֆամ իսթիֆատըր տէ
յէրէք գըրալիցանըն հուզուրունտան չըգտը : Գըրալի
ցա Լսրարդէրօյու գանտըրմագ իչիւն մախսուսէն ու
մուրի հարպիլէ վէքիլի ()տօնէլ ճէնէռալը կէօնտէրտի
վէ պու կիտիպ՝ Սպանիա մէմալիքինին մուխաթարալը
հալինի վէ օնուն իյանէսինէ միւհթաճ օլտուղունու
վէ իսթիֆասընը կէրի ալմատըղը հալտէ վէթանընըն
խարապընա սէպէպ օլաճաղընը թափսիլ էտէրէք կիւճիւ
լէ իսթիֆասընը կէրի ալտըրըպ տէֆա պաշ վէքիլէի
գապուլ էթտիրտի :

ՂԱՒԻՅՅԻՐԻ : Պու մէմէքէթին Պէոն շէհ
րինտէն ֆուանսըզըն Վէրէլէնամ զազէթատընա շու հա
վատիտի եազմըշար : « Ճինէվրանըն ալիմ հօճալարըն
պիրիսի աշիքէար վէ գապաճա՝ ինսան ճանընըն էօլմէզ
օլտուղունու ինքնար էտէր . վէ Յուրիս շէհրինտէ
քեալին սէնաաթլար միքթէպինէ հօճալըզա եէնի տա
վէթ օլունմուշ պիր ախէր քիմնէ՝ հազ թաալէանըն պիր
զաթի մախսուսէ օլտուղունու ինքէար էտիպ՝ ճէմի քեա
լնաթ ալըսճ տըր տէմէքլիյի քէնտի վէրէճէյի տերսէ
րէ ասաս իթմէք իտտիասընտա տըր . վէ Պէոն շէհրին
տէ պիր մէքթէպ նազըրը պիր նու թգի դէսմիէ սէօյ
լէյիպ՝ Յուրիս մէքթէպի հօճալարըն էօյրէտէճէք օլ

տուղու մեղհեալի մեքորհուհուս իշխնէ տաղը արդ օլ
պէտեսին պեոյիւք մէքթեպինտէ պունուն իւգերիւ
նէ տերս վերեճէք իմիշ : ԴՆնէվուս վէ Յուրիս վէ
Պէնն՝ պու մէքթուպուն նագլինտէն զանն օլունուք քի
քրիստոնէոյ մէմէքթիթերի օլմամալը . շէնքիւ կերէք Աւ
լաճնն զաթեն վարլըղը վէ կերէք ճաննն էօլմէզ օլուպ՝
ամէլինէ կէօրէ եպետի եճրինի աշաճաղը վէ մաճէր
կիւնիւ տէֆա թէնլէնիպ օնտան սօնրա պիր տաճա թէն
տէն տյորլմայաճաղը՝ քրիստոնէալըղնն պաշլըճա թալիւ
մաթլարընտան տրըլար . վէ Աստուածաշունչ քիթապը
դապուլ էտէպէր հիջ պիր վէճհիլէ պունլարը ինքնար
էթմէմէլի տիրէր : Ալ պու քի՝ պու իւջ շէհիր տէ բրօ
գէսդան մէքտանը տըր . վէ պու մեղհեալ ինսան աղլը
նը տին թէֆտիշինէ մուգթէտիր թազրիր էթտիլի հալ
տէ՝ ուճու պուրալարա վարաճաղը աշիքիար տըր : Աւ
լաճնն զաթեն վարլըղընը ինքնար էտէպէր գըլաս էտէ
լէր քի՝ հէր պիր շէյ զաթէն պիր տիր՝ . վէ պու զաթ՝
Ալլաճ տըր . վէ պու շէյլէրին մապէշինտէ ֆարգ վար
իսէ տէ՝ զաթընտա տէյլլ , իլլա հալի զահիրնտէ տիր .
շէոյլէ քի՝ թաշ վէ աղաճ վէ պէօճէք վէ ինսան վէ ա
խէր ճիւմէսի զաթէն պիր տիրլէր . վէ հէր պիրիսի
քէնտի մախսուսիէթլէրիլլէ պիր պիրինտէն ֆարգ օ
լուրլար : Ալ է պու գըլաս իւզըն՝ Նարատըճը գալմաղ .
հախուտ հէր պիր շէյ քէնտի քէնտինի հարատար տէմէք
լաղըմկիլիր : Ալ է Ալլաճա սէճտէ գըղպ իպատէթ էթ
մէք ճայիգ թուլթուլուղու հալտէ՝ թաշա վէ թօիրա
զա վէ աղաճլարա վէ սօղուլճանլարա տա սէճտէ վէ ի
պատէթ էթմէսի ճայիգ կէօրիւմէք լաղըմ՝ կէլտիղնն
տէ՝ եվիլլ զաման պուլթիքէնթլըղնտէն զիպատէ մի
նասիպէթսիգ պիր պուլթիքէնթլըք չըղար : Պու եհնի

պուծութիւնս թիղէ փռանսր զճա Բանկէիլ տէնիր :

ԸՄԵՐԻԿԵ : Ըմերիկա ատալարընտան Հա
յիգի նամ ատատա միւճէտտէտէն պիր զաչ սէնէտէն
պերու իմբերաթօռլուդ իւնվանրյըլա եէնի պիր գըրու
լիէթ իհտաս^աէտիպ պերինճի գրալարը օլան Սուլուգ
իմբերաթօռ^ա թէ հլիքէլիճէ խասթէլիյէ տիւ շիւպ հէքիմ
լիւր ումիտ քէսմիլեր . վէ պու անէ տէկին իսկաֆէթ
դաիտէսի պիր շուրուլթ ալթընա^ա կըրմիլ օլմատըլը է
ճիլտէն^ա պու իմբերաթօռ էօլտիլիւնտէ այալթէթինտէ
աղիմ ֆէսատ վէ դալիլա չոդաճաղը թօհֆիս օլունուր :

ՔՕՉԻՆՉԻՆ : Հինտիստանըլա Հինումա
չին մապէյննտէ պիր փատչոհչըդ տըր : Ըհալիսի
պուծութիւնսթ օլուպ^ա հայը վագըթման պէրի քրիս
տոննալար չօղլմագտա վէ եկեղեցիլէր հափըլմագտա ի
քէն^ա Վու աուք նամ փատիշահարը պիր ֆէրման չը
գարըպ էմր էթմիլքի քրիստոննալարտան մանսուպ
սահիպի վար իսէ^ա պիր այտան իւչ այա տագ միւտաէթ
մապէյննտէ քրիստոննալըդտան բուճու էթմէլ իսէ
մանսուպունտան ալլ օլտուն . վէ պունուհուլտ տա տի
նինի պրագմագ ըտա^ա ուղագ պիր ատոյէ սիւրիւն օլ
տուն : Աւրուալը քրիստոննայ քահանալարըն վէ ինլարըն
չըրաղլարընն պաշը քէսիւնն . վէ պունլարը խապեր
վէրէնլէրէ պախշիլ վէրիլսին . եէրիտէն օլանլար սիւր
կինն օլուն , վէ եկեղեցիլէր երդըլուն : Քօլիլչին փա
տիշահը պէօյլէ շէյլէրիլէ^ա քէնտի պիլմէյլէրէ քրիստո
նալըլըն քէնտի մեմալիքինտէ տախի շէրէֆ պուլմա
սընա եարալմ էթմիլ օլույօր :

Չօղարը վար, իլա գառնըլարտա, քի չօճուղը
ըը ույու թմագ իչին, ետիսուտ հանլարնտա ալը զօ-
յուպ չօճուղճա զիյանքիարդըլարնտան մէն էթմէք
իչին մասարլա ավընտըըլար: Մասալարտա պաղը
Հիստէ ավընաճաղլար վար, լարին պաղը տա իչէ հա-
քամաղ վէ չօճուղուն զիհնինէ լաղըմարզ վէ զարարլը
թէսիրլէր էտէճէք շէյլէր վար: Մասալ սէյլէյէն պուն-
լարը փարդ էթսէ վէ ճա կէօրէ մասալ սէյլէսէ՝ նէ
ալէա, փաղաթ էքսէրիսինտէ պու փարդ օլա տախի,
չօճուղ ետլընըղ տիշարը չըզմաղա դօրդսուն նիէթլըյէ
մախսուն դօրդու վէ խէվի կէթիրիր մասալար սէյ-
լէլլէր: Պունուն աղիմ զարարը օ տուր քի՝ չօճուղու
զիյատէ դօրդալ ալըշարըըր, վէ հասպ էլ իճապ գա-
րանլըզ վադըթտա տիշարտա պուլունմազ իթիղա էթ-
տիքտէ՝ հայալի պու միսիլիլ մասալարըլա տօլմուշ օ-
լուպ՝ աղաճ կէօրկէսինի փէրի զանն էտէրէք դօրդու-
սունտան էօտիւ տէ դօլար, տիւքիւ իլէթլէրէ տէ
տիւշար օլուր: Պունուն էմալի պու հաղընլարտա ճիւ-
րիկ ճիվարնտա պիր չիթիթլէրտէ զուհր էթմիշ օլտու-
ղունու պիր զազէթատա պուլուպ պու մահալէ թէր-
ճիւմէ վէ տէրճ էթմէյի միւստիպ կէօրտիւք:

Չիթիթլէրտէ խըզթիթ էտէն պաղէպանըն դարսը՝
էնիլայի մասալ քիթալլարը օգունուշ օլուպ հէփսինի
տէ պէլլիլէմիշ. շէյլէ քի՝ գուվլէի մահփուպէսի վէ
պէյնի վէ դափասը՝ ճին վէ փէրի վէ խօրթլադ մէն-
գըպէլէրկիլ տօլմուշ օլուպ՝ հանընտա պուլունանը
էյէնտիրմէք իչին տօլմա պու միսիլիլ շէյլէր նաղը:

Կէտեր խոտի . վէ էքսէրի գըշ կէճէլէրի կանընտա թօփւ
լանան ճէմաաթա տիյնէթտիյի պունուն կիպի հիքիպէ-
լէր խոտի : Տիյնէյէնլէրին իչինտէն սէքիզ հաշնտա պիր
գըզ չօճուզ՝ պունուն մասալարընր տիյնէտիքտէ զայէթ
խօշունա կէլիպ՝ կանընտան այրըմասընր իսթէմէզ ի-
տի . վէ հանկը ախշամ քի պաղչէպանըն խանէսինտէ
մէճիս օլաճաղ իսէ՝ օլ գըզճըղաղ մութլագա ծնտա պու-
լունուր ուտու :

Եւ վագըթ կէչէրէք պու մասալար չօճուղուն զիհ-
նինէ թէսիր էտիպ՝ ախշամ գարանլըղը պաստըղը պիր-
լէ չօճուզ հաշնըզ տուրամաղըտը . կանընտա այտըն-
լըդ տախի օլսա ֆայտէ էթմէզ խոտի : Աչէն բարեկեն-
գանտա իւղլէրինէ աճալ աճայիպ սուրաթլար կէչիրիպ
սօդագլարը կէզէն ատէմլէրի կէօրտիւքտէ օլ տէրէճէ
գօրգտու , քի պիր քաչ կիւն տէ խասթէ օլտու : Փե-
տէրի պու հալէրէ վագըթ օլարագ չօճուղա թէնպիհ
էթտի քի պիր տահա օլ պաղչէպան գարըսընըն կանընա
կիթմէսին . լաքին օլաճաղը օլմուշ , վէ չօճուղուն զիհ-
նի պօզուլմուշ ուտու :

Յունիս այըն զարֆընտա պիր կիւն ախշամա հաղըն
վագըթ՝ կէմէքտէն սօնրա պաղչէյէ աաթթիգատիմի իւզ-
րէ կէզմէյէ էնիպ հաղմուրա թուրթ ուլտու , վէ էվտէն
հայը ուզագ՝ վէ պաղչէպանըն էվինէ զիյատէճէ հա-
գըն օլմաղիլէ՝ հասպ էլ իճապ հաղընտա պուլունան պաղ-
չէպանըն էվինէ սէյիրթտի , վէ հաղմուր սաաթ իքի
սուլարընտա քէսիլմէսի իչին՝ օլ վագթէ տէք ծնտա
գալտը : Հէման օլ վագըթլարտա ըտը քի չօճուղուն էվ-
կէլմիշ օլմամասը էվտէ ֆարգ օլունտու . փէտէրի տօղ-
րու թահմին էթտի քի պաղչէպանըն էվինտէ օլմաղը .
վէ տատասընը կէնտէրտի . քի չօճուղու ալսըն կէթիլը

սին : Տատա հենուզ եօլուն հարրսընա կէթիշմիշ, ու
զագտան սիյահ պիր շէյ կէօրիւր քի քէնտինէ տօղրու
կէլիյօր իքէն եէրէ տիւշիւպ չապալանմաղա պաշ
լատը . զաւալլը գարըճըգ պուհու կէօրիւնճէ տէրու
նինէ գօրգու կիւրիպ իլէրիլէմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի .
կէրի տէօնիւպ՝ վուգու օլան ահվալի տղասընա նագլ
էյլէտի :

Եղասը կէրէք գարընըն նագլ էթտ'յի 'նէ օլտու
ղունու աննամագ իչիւն վէ կէրէք գըզը ալըպ կէթիւր
մէք իչիւն քէնտի չըգտը տիշարըյա . վէ ազ վագըթ
սօնրա՝ տատայա օլ գատար գօրգու վէրէն զաթը գու
ճագլամըշ էվէ աէօնտիւ : Եաղմուրտան գաչան ֆա
գըր գըզըզագ՝ եաղմուր կէշտիքտէն սօնրա էվէ տէօն
մէք իչիւն եալընըղ եօլա չըզըպ կէլիւր իքէն՝ պօսթանըն
գըյրսընտա գուշարը գօրգութմագ իչիւն գօնմուշ
ինսան շէքլինտէ գօրգուլուղու փէրի եախուտ խօրթ
լաք զանն էտիպ՝ աշըրը գօրգուսունտան իւզէրինէ սա
րա իլէթի կէլիպ եէրէ տիւշմիւշ . չապալանմասըյա
չամուրա միւլէմմա օլմուշ վէ պիր գաչ եէրի տէ ինճին
միշ : Սալիւմ օլտուղու վէճճ իւզըէ՝ սարա իլէթի ,
վէ գօրգուսան կէլէն իլէթլէրին ճէմիսի՝ գօլայըզըլա
տէֆ օլուր իլէթլէր աէյիլ տիլլէր :

ԵԻՆԻ ԻՃԵՏ

Իփէյին թարթըյա սաթըլտըղը վէ չօգճա պահա
էթտիյի ամմէնին մալիւմիւ տիւր : Սէնասթլարը իգ
թիղարնտան իփէք գուլանան էօնաֆլարտան պիր վա

զըթտան պէրու Վրանսա խաթեխանէրինէ հայր
խաթեղէր կէթիրիւպ, հէփսինն իլէթինն ալես
մէթէրի պիր պ'րինէ մուշապիհ օլտու զլարը՝ սէպէպի
նին տիգդաթը զըմննտա ֆիքիր ցյանտըրտը: Խաթ
թէլէրին պիրինն թագրիրի շու վէճհիլէ օլմուշ տու
քի. պիր ազ իփէք էլտէն կէզիրտէքտէն սօնրա փար
մաղընը եախուտ պիր իփէք փարչաւը աղընա կէօթիւր
տիւյիւնտէ շէքէր տաւընա ճիւղի եաղըն պիր լէզզէթ
ալըր ըտը, վէ պիր գաչ տաղըգէ կէշննէ: քէնալին պիր
սանձը թութար ըտը: Կասը իլէթիւրտէն էմին էթմէք
իչիւն իհտաա օլունան մէճլիսի միսսուսուն աղսարնտան
Ս. Ըրվալիէ նամ ալիմ պունու տույուպ՝ չօգ քետը
խանէլէրտէն վէ մաղազալարտան իփէք սաթըն ալտը.
վէ հեր պիր ալտըղը իփէք նէրէտէն օլտուղունու ան
նամագ իչիւն ֆաթուրաւընա տա պագար ըտը. Պուն
լարըն իչիւտէն էլլի ճինտի այրը այրը սույա գօնուպ
գուրուտուգտան սօնրա էվլէլքի աղըրլըգտան հայր շէյ
ղայպ էթիլէր. վէ սույուն տիպինէ բօսա պրապարլար
պու բօսայը թէֆթիշէ ալըպ՝ գուրշուն թուղու օլտու
ղու թաստիգ օլունտու. վէ իփէյէ իմթիգտճ քա՝ աղըր
լըղընա իւզտէ եիրմի սէքիզ արթըրըր ըմըշ. Վէ մա
լիւմ տիւր քի՝ գուրշուն թուղու վէ գուրշունտան եա
փըլմա իւսաիւպէճ կիպի, սուրուր կիպի, էճգալէր զա
յէթ մուզիրը վէ էքսէրի էօլտիւրիւճիւ գէհիր տիրլէր.
Վէ պու նագլիմիզտէն աննալըրը քի՝ իփէք վէ էպրիւ
շիւմ գուրլանըր էսնաֆլար. մէսէլա սանտալճը, գագազ
տերզի, սիւզէնիճի, փիւսկիւճիւ, վէ տիկէրի, իփէք
ալտըքլարընտա էվլէլճէ պիր տէֆա տաւընա պագաս
լար ֆէնա օլմաղ:

— Անին Վանդօն շէհրինն բէսամլարը՝ եւրոպ

Ինչպէս կերէք թաշ իւզերինտէ վէ կերէք պաղըր ճախուտ
չէլքը դաղըսըլա քեաղըտ իւզերինտէ պաղըլմըլլ րէսիմէ-
րին թըպկըսընը ալմագ իչին շու թերթիպի գուլա-
նըրըտը :

Լօրնէյինի աշտճագ րէսմին պէսյիւքըլիյինտէ պիւր
այնա ճամը իւզերինտէ զափատըպ՝ չին միւրէքքէպինի
իքըրչայըլա ու րէսմին իւզերինտէն ճամըն իւսթիւնտէն
կէչիքիքիք . վէ թըպկըսը ալմընը : Սօնրա ու պէսյիւք-
ըլիքտէ քեաղըտ ըստարպ ճամըն իւզերինտէ զօրըտը վէ
եափաշճա պաաարագ՝ ճամտաքի րէսմի քեաղըտա ալըրըտը :
Պունուսուլա րէսմին թըպկըսը ուլըր . լաքին թէրս
չըգար : Լէկեր թէրս չըգմասընը իսթէմէպէր իսէ , ճա-
մըն իւզերինտէ րէսմի չին միւրէքքէպի իլէ չըգտըգտան
սոնրա ճամըն օպիր թարափընը չէվիքիպ օ թարափտան
տա եինէ մէգքիւր միւրէքքէպ իլէ հաղմայը , վէ պու-
գօլայ պիր շէյ ուլըր : Պու իքինճի տէփա հաղըլանըն
իւզերինտէ ըստպ քեաղըտը պաաարըր իսէն րէսիմ տօղ-
րու չըգար : Չին րէստալարը գուրշուն գալէմ աուա
գուլանմաղար . պիր քեաղըտ փարչասը պիւքիւպ ու-
ճունու հաղարըտ . վէ գուրշուն գալէմ եերինտէ օնու
գուլանըրըտը :

— Ուստանըն պիրիսի փարիպտէ պօռուլու գուլթու
միսայի պիր ալէաթ եափմըլ , քի օնուսուլա պիր աուէմ
սու աիպինէ էնիպ իսթէալիյի գաաար տուրա պիլըր :
Պօրունուն եօգարըսը աչըգ օլարագ րաճաթ նէփէս ա-
լըտա պիլըր . վէ պօրունուն աշաղըտա պիր ալէաթի
միստուսի օլուպ՝ պօրու քէնտիսի պիր պիրի իչինտէ կէչ-
մէ ճայը փարչատան օլմասըլա իգթիգա էթտիյի գա-
տար ու գաաարըլապիլըր : Պաշը կէլէճէյի եերին ճէր թա-
րափը ճամըլա գապըր օլուպ սերպէսթ կէօրիւր . Էլ

սէրպէսթ օյնար . վէ տիշարը չըգարածաղը շէյի իւզէ-
րինէ թադմադ իջին ալէաթըն հանընտա չէնկէլէր տա-
խի ասըլմիշ արը :

— Հոնիս ՉԵսընտա Դոնանըզ իմէրաթօրու պիը
գոչ ճէնէոսլըլա Վէնսան գալէսինէ կիտիպ՝ տէնիզ իւ-
զէրինտէն մուհասէրէլէրտէ գուլանըլմադ իջին ևէնի
իհտաս օլունմուշ պիը թօփուէն թէճրիւպէսինտէ հա-
զըր պուլունտու : Օլ կիւնիւ պիը տխէր նէվէճատ ա-
լէաթ տախի թէճրիւպէ օլունտու . պիը կէմի տէմիրի ,
քի Դիշէնկ իլէ 2000 մէգրօ գատար ուզաղլըլա աթը-
լա պիլէճէք իմիշ . Դալաթ պու թէճրուպէ՝ փալամա-
լըն հարը հօլտա գըրըլմասըլըլա տէմիր ուղուրունու
շաշըրըպ՝ էյի չըգմատը . Պու ճիւմի՛ իմէրաթօր հաղ-
րէթլէրի պու մարիթէթին միւճիտի օլան թօփաւ
միւ հէնտիսի Վ՝ . Թրանպլէյէ հայլը իլթիֆաթ էաիպ՝
տէֆա թէճրիւպէսինէ էմր էյլէտի :

— Թօփու չիվիլէմէք՝ թօփու իշէ ևարամազ էթմէք տէ-
մէք օլտուղու մալիւմ տիւր : Պունտան իքի այ գատար
ադտէմ՝ փարիզ միւթէմէքիւնլէրինտէն Բաբօնամ պիը
օյմաճը պիը ճինս թօփ տէօքմէք թէրթիպի պուլմուշ .
քի չիվիլէնմէսի միմքինսիլ իմիշ . վէ պու ուսթալըղըլա
տէօքիւլմիւշ պիը թօփ՝ Դոնանըզն հարպիէ վէքիլնին
հուղուրունա կէօթիւրմիւշ :

— Պալթիկտէ տէնիզ իջինտէ Պուսլարըն սաղատորըր
թութուշան տօլապլարը զալէթալար խապէր վէրմիշլէր
տիւր : Պունա գարշըլըզ պիը սու իճատ օլունտու . քի
տէնիզ սուլունտա սէօնմէտիքտէն մատէ՝ սուլուն իջինտէ
աթէշլիւ ևանա պիլիը շէլլէրի ևադար . վէ պալթիկ տէ-
նիզի տօնանմասը պունու գուլանաճաղ ըմիշ :